

Krievija — Bolotnaja laukuma notikumos iesaistīto demonstrantu notiesāšana

Eiropas Parlamenta 2014. gada 13. marta rezolūcija par Krieviju — Bolotnaja laukuma notikumos iesaistīto demonstrantu notiesāšana (2014/2628(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējos rezolūcijas par Krieviju, jo īpaši 2013. gada 13. jūnija rezolūciju par tiesiskumu Krievijā¹,
  - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) preses sekretāra 2014. gada 24. februāra paziņojumu par Bolotnaja laukuma notikumos iesaistīto demonstrantu notiesāšanu,
  - ņemot vērā Krievijas konstitūciju, jo īpaši tās 118. pantu, kurā teikts, ka tiesu Krievijas Federācijā spriež tikai tiesas, un 120. pantu, kurā teikts, ka tiesneši ir neatkarīgi un pakļaujas tikai Krievijas Konstitūcijai un federālajiem tiesību aktiem,
  - ņemot vērā ES un Krievijas 2013. gada 28. novembra apspriedes par cilvēktiesību jautājumiem,
  - ņemot vērā Eiropas Padomes Komitejas spīdzināšanas, necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai sodu novēršanai 2013. gada 17. decembra ziņojumu par tās regulāro vizīti Krievijas Federācijā,
  - ņemot vērā Krievijas Federācijas Cilvēktiesību ombuda *Vladimir Lukin* 2014. gada 4. marta paziņojumu par publiskajām demonstrācijām Maskavā un tiesībaizsardzības iestāžu veiktajiem pasākumiem,
  - ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu un 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā Krievijas Federācija kā pilntiesīga Eiropas Padomes un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas dalībvalsts ir apņēmusies īstenot demokrātijas, tiesiskuma principus un ievērot cilvēktiesības; tā kā pēdējos mēnešos vairākos gadījumos ir nopietni pārkāpts tiesiskums un ir pieņemti ierobežojoši tiesību akti, un tas rada aizvien lielāku satraukumu par to, vai Krievija pilda starptautiskajos un valsts tiesību aktos noteiktās saistības;
- B. tā kā 2012. gada 6. maijā, proti, prezidenta *Vladimir Putin* inaugurācijas priekšvakarā vairāki desmiti no aptuveni desmitiem tūkstošu protestētāju atsevišķās sadursmēs ar policiju Bolotnaja laukumā guva vieglus ievainojumus;
- C. tā kā aptuveni 600 aktīvistu tika īslaicīgi aizturēti un pret 28 personām tika ierosinātas krimināllietas; tā kā varas iestādes uzsāka izmeklēšanu saistībā ar protestētāju darbībām,

---

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0284.

apsūdzot tos masu nemieros, kas saskaņā ar Krievijas tiesību aktiem nozīmē masu pasākumus ar vardarbību, grautiņiem, īpašuma iznīcināšanu, šaujamieroču izmantošanu vai bruņotu pretošanos varas iestādēm; tā kā varas iestādes apgalvo, ka vardarbība bija plānota un bija daļa sazvērestības nolūkā destabilizēt situāciju valstī un gāzt valdību;

- D. tā kā pēdējo gadu laikā vairāki tiesas procesi un prāvas liek apšaubīt Krievijas Federācijas tiesībsargājošo iestāžu neatkarību un objektivitāti;
  - E. tā kā vairākas Krievijas un starptautiskās cilvēktiesību organizācijas ziņo, ka drošības spēku nesamērīgie pasākumi un agresīvās darbības, kā arī pārmērīga spēka lietošana ir izraisījuši vardarbības uzliesmojumus, kam sekojuši patvaļīgi protestētāju aresti; tā kā Krievijas Federācijas Cilvēktiesību ombuds savā novērtējumā apstiprina, ka apsūdzības masu nemieros ir nepamatotas;
  - F. tā kā 2014. gada 24. februārī Krievijas tiesa pasludināja vainu apstiprinošu spriedumu astoņiem no šiem demonstrantiem, vienam no viņiem piespriežot nosacītu četru gadu cietumsodu, savukārt trim demonstrantiem smagi cietumsodi tika piespriesti jau 2013. gadā, bet aktīvistam *Mikhail Kosenko* tika piespriesta obligāta ārstēšanās psihiatriskajā slimnīcā;
  - G. tā kā 2014. gada 21. un 24. februārī notikušo miermīlīgo demonstrāciju laikā, kas tika rīkotas, paužot atbalstu apsūdzētajiem Bolotnaja laukuma lietā, tika aizturēts liels skaits demonstrantu; tā kā vairāk nekā 200 cilvēku, kas 2014. gada 24. februārī bija sapulcējušies pie *Zamoskvoretsky* rajona tiesas ēkas, lai noklausītos sprieduma pasludināšanu, uz vairākām stundām tika aizturēti; tā kā opozīcijas līderiem *Boris Nemtsov* un *Aleksei Navalny* pēc tam tika piespriests 10 dienu cietumsods; tā kā *Aleksei Navalny* uz turpmākajiem diviem mēnešiem tika noteikts mājas arests un 2014. gada 5. martā viņam tika uzlikta elektroniskā aprobežojuma, lai pārraudzītu viņa darbības;
  - H. tā kā Krievijas varas iestādes paplašina savas masu uzraudzības programmas; tā kā šīs programmas sakopojumā ar likumiem, kas vērsti pret LGBT (lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem un transpersonām) un kas ierobežo NVO brīvību, Krievijas varas iestādēm nodrošina ārkārtīgi iedarbīgu instrumentu opozīcijas uzraudzīšanai un apspiešanai;
  - I. tā kā situācija cilvēktiesību jomā Krievijā pēdējo gadu laikā ir pasliktinājusies un Krievijas varas iestādes ir pieņēmušas vairākus likumus, kuru teksta redakcija ir neskaidra un kurus būtu iespējams izmantot, lai vēl vairāk ierobežotu opozīciju un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus, kā arī mazinātu vārda un pulcēšanās brīvību; tā kā pie šīm represijām pieder arī policijas reidi, īpašuma konfiscēšana, administratīvi sodi un citi pasākumi, kuru mērķis ir kavēt un atturēt pilsoniskās sabiedrības organizācijas no aktivitātēm;
  - J. tā kā opozīcijas partiju un kustības līderi ir pakļauti Krievijas varas iestāžu rīkotai vajāšanai, un daži no viņiem, piem., kustības "Solidaritāte" līderis *Ilya Yashin*, Zaļo un sociāldemokrātu apvienības līdzpriekšsēdētājs *Gleb Fetisov* un vides aktīvists un ievērojams partijas *Yabloko* loceklis *Yevgeny Vitishko* dažādu iemeslu pēc tiek aizturēti;
  - K. tā kā Eiropas Padomes Spīdzināšanas novēršanas komiteja 2013. gada decembrī konstatēja vairākus tiesībsargājošo iestāžu un policijas veiktus ieslodzīto spīdzināšanas un ļaunprātīgas izturēšanās gadījumus,
1. pauž lielas bažas par tiesas prāvām, kas sāktas pret demonstrantiem Bolotnaja laukumā, jo tās no paša sākuma bija ļoti nepamatotas, nosakot politiski motivētus sodus;

2. uzskata, ka apsūdzības, kas celtas pret demonstrantiem, un viņiem piemērotie spriedumi ir nesamērīgi, ņemot vērā to notikumu un noziegumu raksturu, kuros viņi tiek apsūdzēti; uzskata, ka tiesas prāvas rezultāts, ņemot vērā procesuālos trūkumus un ilgtermiņa pirmstiesas apcietinājumu, atkārtoti rada jautājumus par tiesiskuma stāvokli valstī;
3. aicina Krievijas tiesas iestādes apelācijas procesā pārskatīt spriedumus un atbrīvot astoņus demonstrantus, kā arī Bolotnaja laukuma notikumu rezultātā ieslodzīto *Mikhail Kosenko*, kuram piesprieda obligātu psihiatrisko ārstēšanos;
4. tāpat pauž nopietnas bažas par daudzu miermīlīgo protestētāju aizturēšanu pēc spriedumu paziņošanas saistībā ar notikumiem Bolotnaja laukumā un aicina atcelt visas apsūdzības pret protestētājiem; turklāt aicina Krievijas valdību ievērot visu pilsoņu tiesības izmantot savas pamatbrīvības un universālās cilvēktiesības;
5. atgādina Krievijai, ka ir svarīgi, lai tā, būdama Eiropas Padomes un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas locekle, pilnībā ievērotu savas starptautiskās juridiskās saistības un cilvēka pamattiesību un tiesiskuma principus, kas noteikti Eiropas Cilvēktiesību konvencijā un Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*); norāda, ka nesenie notikumi liecina par atkāpšanos no reformu kursa, kas veicamas, lai uzlabotu demokrātijas standartus, kā arī tiesiskumu un tiesu varas neatkarību Krievijā;
6. pauž bažas par tendencēm, kas vērojamas Krievijas Federācijā attiecībā uz cilvēktiesību ievērošanu un aizsardzību un vispārpieņemtu demokrātijas principu, noteikumu un procedūru ievērošanu, jo īpaši attiecībā uz „ārvalstu aģentu” likumu, pret lesbietēm, gejiem, biseksuāļiem un transpersonām vērstiem tiesību aktiem, kriminālatbildības atjaunošanu par goda aizskaršanu, likumu par nodevību un tiesību aktiem par publiskiem protestiem; mudina Krieviju ievērot savas kā Eiropas Padomes locekles starptautiskās saistības;
7. aicina Krievijas valdību veikt konkrētus pasākumus, lai novērstu pasliktināšanos cilvēktiesību ievērošanas jomā, jo īpaši pārtraucot iebiedēšanas kampaņu pret pilsoniskās sabiedrības aktīvistiem un organizācijām; aicina Krievijas izpildvaru un likumdevējus pārskatītu un, visbeidzot, atcelt nesen pieņemtos likumdošanas aktus un pasākumus, kas ir pretrunā ar valstij kā Eiropas Padomes loceklei noteiktajām saistībām cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā, kā arī ņemt vērā valsts Cilvēktiesību ombuda un Cilvēktiesību padomes ieteikumus Krievijas Federācijas prezidentam;
8. mudina Krievijas tiesu un tiesībaizsardzības iestādes savus pienākumus veikt neatkarīgi un objektīvi;
9. uzsver, ka pulcēšanās brīvība Krievijas Federācijā ir noteikta saskaņā ar Krievijas Konstitūcijas 31. pantu un saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, kuru Krievija ir parakstījusi, paredzot Krievijas varas iestādēm pienākumu to ievērot;
10. aicina Krievijas Federāciju savas uzraudzības programmas pieskaņot Eiropas Cilvēktiesību konvencijai;
11. pauž nožēlu par to pilsoņu nepārtrauktu apspiešanu, kuri kritizē režīmu, un par atlikušajiem neatkarīgajiem plašsaziņas līdzekļiem, tostarp televīzijas kanālu *Dozhd* (lietus) un radio *Eho Moskvy*;
12. aicina Augsto pārstāvi un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) nodrošināt, ka ES un

Krievijas cilvēktiesību apspriedēs izskata visus gadījumus, kuros personas apsūdzētas politisku iemeslu dēļ, un ka Krievijas pārstāvjiem šajās apspriedēs tiek oficiāli pieprasīts atbildēt par katru atsevišķu gadījumu;

13. mudina Padomes un Komisijas priekšsēdētājus, kā arī Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi turpināt cieši sekot līdzi šiem gadījumiem, šādus jautājumus aktualizēt dažādos sanāksmju formātos un sanāksmēs ar Krievijas pārstāvjiem un ziņot Parlamentam par viedokļu apmaiņu ar Krievijas iestādēm;
14. mudina Padomi izstrādāt vienotu politiku attiecībā uz Krieviju, kurā apvienojušās 28 ES dalībvalstis un ES iestādes, paužot spēcīgu kopēju vēstījumu par cilvēktiesību nozīmi ES un Krievijas attiecībās un nepieciešamību izbeigt vārda, pulcēšanās un bīdrosanās brīvības apspiešanu Krievijā; aicina šo kopīgo vēstījumu iekļaut ES Ārlietu padomes sanāksmes secinājumos;
15. mudina Augsto pārstāvi un EĀDD nodrošināt, ka Savienība meklē katru iespēju, ko paredz Krievijas valsts normatīvie akti, lai turpinātu sadarboties ar Krievijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām un tās atbalstītu, tostarp personas, kas strādā, lai veicinātu demokrātijas vērtības, cilvēktiesības un tiesiskumu;
16. mudina Komisiju un EĀDD, ņemot vērā ES finanšu instrumentu pašreizējo plānošanas posmu, palielināt finansiālo palīdzību Krievijas pilsoniskajai sabiedrībai, izmantojot Eiropas demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju un vietējo iestāžu fondus, un ES un Krievijas pilsoniskās sabiedrības forumu iekļaut partnerības instrumentā, lai nodrošinātu stabilu un uzticamu ilgtermiņa atbalstu;
17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai un Krievijas Federācijas prezidentam, valdībai un parlamentam.